



Sound | Studios BV

Nieuwsbrief

september 2001



Bob Kommer Sound | Studio 's bv
tel 070-3208011 fax 070-3460994

V.d. Spiegelstraat 11
email info@bkssound.com

2518 ES Den Haag
web www.bkssound.com

Inleiding.

Voor u ligt onse nieuwe nieuwsbrief. De vorige was van meer dan een jaar geleden. Het 2e halfjaar 2000 en het 1e halfjaar 2001 hebben voor ons bedrijf opnieuw een onstuimige groei betekend. Deze maand verwelkomden wij onze 185e klant en dat bijna 6 jaar tijd! Er was groei in het aantal geluidsafwerkingen van surroundprojecten, maar tot onze verrassing nog veel meer groei in de beeldmontage en afwerking van videoprogramma's. Dat kan te maken hebben met het feit dat wij sinds mei van dit jaar in huis DVD's kunnen samenstellen en branden, maar het zou ook kunnen zijn dat klanten het prettig vinden om afwerking van beeld en geluid onder één vertrouwd dak onder te brengen. Wat de oorzaak ook is; wij vinden het prima. Wellicht dat over een tijdje Bob Kommer Soundstudio's kan veranderen in Bob Kommer Studio's! Veel lees- en kijkplezier.

Ronald en Jeroen Nadorp

IMAX productie "The Straw..."

Voor de derde keer in 17 jaar is er weer een Nederlandse OMNIMAX film gemaakt. De twee vorige keren waren in opdracht van de NAM (Picture Holland) en Philips (Light of Life). IRAS-film van producent Kees Groenewegen samen met regisseur Frank Schots, produceerde in opdracht van minister Pronk van het ministerie van VROM een heuse 70mm OMNIMAX film voor vertoning in het Omniversum Den Haag tijdens de grote internationale United Nations Klimaatconferentie in november 2000 in het Nederlands Congres Centrum. De titel van de film is "The Straw that Breaks the Camel's Back...?", in goed Nederlands: "De druppel die de emmer doet overlopen?". De OMNIMAX-film werd gedurende de conferentie vertoond voor alle wereldleiders, afgevaardigden en bezoekers. Het reuze koepelvormige filmscherm van Omniversum is 840 m2 groot en het filmbeeld wordt begeleid met 6 kanalen digitaal geluid.



Kosten...zo'n 2 miljoen gulden! Door onze lange ervaring met Nederlandse geluidsafwerking van praktisch alle IMAX-films die de afgelopen 17 jaar hebben gedraaid (bijna 90 titels!) werd Bob Kommer Soundstudio's gecontracteerd voor de surround geluidsafwerking van deze gigantische film van 16 minuten. Wij verzorgden het sounddesign inclusief foley-opnamen, de 5-kanaals surround muziekmixage en de 6-kanalen eindmixage. De 32 sporen muziekopname vond plaats bij Wisseloord Studio's in Hilversum onder de muzikale leiding van de Amerikaanse componist Angelo Badalamenti (Twin Peaks - The Beach e.v.a).



"Metersbrede" Lippen

Lipsynchrone opnamen zijn een moeilijk en nauwkeurig proces. Nasynchroniseren in dezelfde taal is al een behoorlijk ingewikkelde klus, maar wanneer de nieuwe taal anders is dan het origineel moeten we nog kritischer zijn. Nasynchronisatie van grootbeeld IMAX films in een andere taal is nog een stapje moeilijker want het filmbeeld bestaat al gauw 840 m2. Toch zijn er het afgelopen jaar door ons al weer vier Amerikaanse IMAX films in het Nederlands en Vlaams "gelipt". Op zo'n inmens IMAX scherm is een mond al gauw een paar meter breed. Kleine afwijkingen bij medeklinkers als bijvoorbeeld de P en bij klinkers als A en O zijn genadeloos zichtbaar. Bij dergelijke opnamesessies staat de acteur voor ons

grote projectiescherm en krijgt deze een scene in een continue lus voorgeschoteld en hoort hij de originele taal op de koptelefoon. Bob Kommer Soundstudio's heeft in eigen huis een systeem ontwikkeld waarbij de acteur niet meer hoeft op te letten op allerlei nerveus in het beeld lopende tijdcodes. Nauwkeurig geplaatste ritmische piepjes in de koptelefoon geven precies aan wanneer een zin begint. De acteur kan daar veilig op vertrouwen, zodat hij in ieder geval nooit te laat begint. Is een take voor 90% goed...dan maken we hem in het postproductie proces later nog voor 100% goed.

Hartstocht en Heimwee op HDCAM

We hebben aan de eerste Nederlands lange documentaire op het 1920x1080 30i HDCAM formaat meegewerkt. "Hartstocht en Heimwee in Rotterdam" is een 58 minuten durende hoge resolutie video geregisseerd door Janwillem de Kok over de geschiedenis van Rotterdam tussen 1890 en het bombardement in 1940. Op basis van duizenden ansichten, stadsplattegronden, 3D animatie's en foto's uit het Gemeentearchief, geeft de film een digitale reconstructie van de stad, die door de tweede wereldoorlog misschien wel haar hart verloor, maar niet haar ziel.

Bob Kommer Soundstudio's was verantwoordelijk voor de volledige surround soundtrack...van foley-geluidseffecten tot surround eindmix. De tijdbasis voor dit High Definition project was 30 beelden p/seconde i.p.v de standaard 25 b/sec. Met behulp van een speciale 25 b/s downscale versie van het HD materiaal kon in de geluidsstudio het aanleggen van muziek, commentaar en geluidseffecten toch op het wat standaard PAL-niveau plaatsvinden. Pas na de eindmixage hadden we de beschikking over een echte HDCAM recorder waardoor we de synchroniteit bij het terugspelen van het geluid op de master alsnog nog konden controleren. En gelukkig bleek die perfect.



NAA Geluidrestauraties voor het NAA

De geluidsstudio is ondanks de digitale revolutie van de afgelopen tien jaar gelukkig nooit in de verleiding gekomen om alle analoge apparatuur onmiddellijk de deur uit te doen. Zo staan de 16mm en 35mm perfo machines er nog steeds en doet ook de Studer A80 bandrecorder nog regelmatig dienst. De juiste combinatie van analoge en digitale apparatuur bleek zeer interessant voor het Nederlands Audiovisuele Archief. Het afgelopen jaar zijn door ons drie films qua geluid gerestaureerd die van groot cultuurhistorisch belang zijn: "Toccata" en "Faja Lobi" van Herman v.d. Horst en "Sky over Holland" van Fernhout. Voor het restaureren worden de oude perfo banden eerst gerepareerd en geschoond van oude lijmlagen. Dan pas kunnen ze worden ingespannen om te worden gedigitaliseerd. Ook de 35mm filmwerkkopie wordt gedigitaliseerd, niet om het beeld te restaureren, maar om snel te kunnen werken zonder lange spoeltijden. In onze mixagezaal gaan we alle niet-bedoelde ploppen en hoorbare lassen verbeteren, ontruisen we de fragmenten die door het analoge doorkopiëren slechter zijn geworden en brengen we de geluidskwaliteit en het geluidsvolume op de moderne kwaliteitsnormen, zonder het creativiteitsproces van toen geweld aan te doen.

Wanneer de digitale restauratie is voltooid wordt de master digitaal gecopieerd naar DAT en CD-ROM en -misschien onverwacht voor de lezer- toch ook op nieuwe analoge perfo band. De lange opslagtijden van het NAA zullen in de toekomst bewijzen wat dan nog afspeelbaar zal zijn. Zekerheid voor alles.

Bobby's Body

Animatie-geluid zit ons in het bloed. Al meer dan twintig jaar verzorgen wij de geluidsafwerking van het Nederlandse werk van animatiefilmer Paul Driessen. Maar ook veel andere animatiefilms en -producenten komen bij ons. Zo hebben wij het afgelopen halfjaar de stemnamen, geluidseffecten en eindmixage gedaan van de 13-delige serie "Bobby's Body" in opdracht van AnimationWorld voor de VPRO onder regie van Martin-Jan van Santen, die ook tekende voor de VPRO-serie "The White Cowboy". Er volgen weer dertien delen waaraan op dit moment hard wordt gewerkt. Voor de internationale markt verzorgden wij ook voor drie delen de Engelse versie in opdracht van RNTV/NIS.



TV commercials

Alhoewel niet direct onze "core business", werken we toch regelmatig het geluid van TV spots af. Naast lokale en regionale, doen we ook regelmatig landelijke spots die op de STER en op IP te horen zijn. Libero heeft een serie fris gekleurde commercials op de buis onder de naam "Uk en Yo". Deze korte animatiefilmpjes van Liesbeth Worm worden -gezien de specifieke doelgroep- iedere dag vertoond in het STER-blok vlak voor Sesamstraat. Voor Shop Around! Rotterdam hebben er al vier gemaakt.

In opdracht van Beverly Beat doen wij de audiopostproductie qua stem en geluidseffecten voor de TV-spots van Mega-pool met in de hoofdrol Willem van Hanegem.



OKKI

Het aantal CD-ROM interactieve producties waaraan wij op jaarbasis medewerking verlenen voor wat betreft MPEG-1 PC beeld-encodingen en aan geluidsafwerking is niet meer op twee handen te tellen. Zo nu en dan zijn er een paar zo bijzonder dat deze speciale aandacht verdienen. Het betreft hier twee CD-ROM producties van het NIAM/TMS. Het zijn "OKKI in de dierentuin" (jawel, OKKI van vroeger op school) en "OKKI op het schateiland". Bob Kommer Soundstudio's verzorgde de stem- en zangopnamen van zangeres Jody Pijper en acteur Hans Pauwels en



ook alle geluidseffecten. Beide producties vielen op qua audiovisuele vormgeving en kregen een nominatie voor een design award. Projectleider bij NIAM/TMS was Nicole Kouwenhoven en de opdrachtgever Uitgeverij Malmberg uit Den Bosch.

Audiotours

Musea willen af van hun stoffige imago van vitrinekasten en informatiebordjes. Steeds meer audiovisuele hulpmiddelen worden ingeschakeld om de aandacht van bezoekers langer vast te houden. ESPRO Holland levert complete audiotour-hardware oplossingen en werkt nauw met ons samen voor geluidsafwerking met muziek en geluidseffecten. Zo zijn er o.a. audiotours door ons afwerkt voor: het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden, het Centraal Museum in Utrecht, het Fries Verzetsmuseum in Leeuwarden, het Drents museum in Assen, het Museon en het Vredespaleis in Den Haag. Een heel bijzondere audiotour maakten wij in opdracht van de HCO van Gemeente Den Haag over de Haagse Joodse Wijk. Scholieren worden middels een audiotour door de Haagse binnenstad langs typisch oud joodse locaties geleid en horen dan een bij die plek behorend hoorspel. Zie onze website voor meer informatie: www.bkssound.com



Multi-screen video

In opdracht van Redbike Multimedia Designers (ook in de V.d. Spiegelstraat) hebben we een tweetal videoproducties afgewerkt qua beeld en geluid, die werden weergegeven op 3 en 4 synchrone plasma schermen.

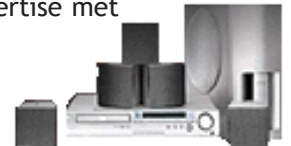
Deze 3 of 4 beelden werden naast elkaar weergegeven middels synchroon lopende video harddisks en per scherm een aparte beamer. Dankzij een paar handige trucs kon in onze videostudio vooraf al een simulatie worden gegeven van hoe het uiteindelijke resultaat later in projectie zou worden. Panorama's en tekstanimatie's bewegen van scherm 1, over scherm 2 naar scherm 3 of vice-versaniet gemakkelijk maar wel indrukwekkend. De opdrachtgevers van onze klant "Robeco" en de "Raad voor de Rechtsbijstand" waren zeer te spreken over het eindresultaat.



Een M&E maken vanuit een eindmix

Het zal je maar gebeuren: bij drie delen uit een dertien-delige televisieserie blijken geen internationale muziek&effecten mixages te zijn gemaakt. Heel lastig bij de verkoop van zo'n serie aan buitenlandse televisiestations. Want de meeste landen die series aankopen willen die graag in de eigen taal nasynchroniseren in plaats van ondertitelen. Voor dat nasynchroniseren in een andere taal is een geluidspoor nodig waarin wel de muziek en alle (bewegings)geluiden, zoals voetstappen, zitten maar niet de originele stemmen.

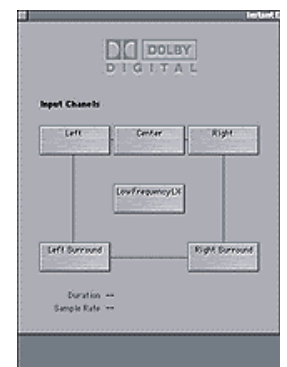
Het overkwam de RNTV Wereldomroep afdeling NIS. Drie delen van de serie "Worldboat" waren om die reden onverkoopt. Een extra hindernis was dat het geen enkelstemmige commentaarfilms waren, maar door acteurs gespeelde scènes die op diverse lokatie ter werled synchroon bij het beeld waren opgenomen inclusief bijbehorende geluidseffecten. De opdracht aan Bob Kommer Soundstudio's was om alle stemmen uit de geluidssporen te snijden en de daardoor onstane plotselinge stiltes zinnig op te vullen met muziek die gewoon lijkt verder te gaan of met nagemaakte geluidseffecten (foley). Ieder van de drie mini-speelfilms was plusminus 40 minuten lang. Geen gemakkelijke klus dus, maar uiteindelijk zeer geslaagd dankzij onze lange specialistische expertise met beeld en geluid.



DVD-Video Authoring

Eindelijk is er een medium waarop goede kwaliteit video en surround geluid kan worden vastgelegd. Sinds begin dit jaar maken wij in opdracht van diverse producenten al DVD's met stereo of Dolby Digital 5.1 surround geluid. Materiaal kan realtime vanaf Beta SP/DV/DVCAM/(S)VHS of vanuit ons video edit systeem gecodeerd worden naar MPEG-2 met vaste

of variabele bitrate. We ondersteunen alle "features" van DVD-video zoals: stilstaande of bewegende menu's, 32 ondertitel talen, 8 stereo of surround audiostreams, 9 video"hoeken". In onze mixzaal kan nadat de 5.1 surroundmixage heeft plaatsgevonden, het eindresultaat worden omgezet in een Dolby Digital AC3 stream. Is de DVD klaar, dan kan deze direct weer in onze zaal met 5.1 surround geluid en projectie worden weergegeven. Naast DVD-Video ondersteunen we ook DVD-ROM en DVD-RAM



Eigen FTP- en WWW-server

Internet wordt ook door ons steeds meer ingezet voor het transporteren van audio en video. Tijdens de beeldmontage van een TV commercial is het bijvoorbeeld mogelijk dat het reclamebureau een streaming video bekijkt direct vanaf onze server. Ook audiofiles of correcties daarop kunnen op die manier toegankelijk worden gemaakt. Een voorbeeld: een klant luistert op afstand tijdens een stemopname mee via een telefoonlijn en kan deze direct na de opname downloaden van deze opname. Vaste klanten krijgen een eigen FTP directory met een wachtwoord. Ook zullen meer stemmen op onze website te beluisteren zijn. Om dit alles mogelijk te maken is een aparte MAC OS X server geïnstalleerd met een vaste breedband verbinding met het internet.



En verder...

bedanken wij alle onze klanten die deze keer niet zijn genoemd voor hun vertrouwen. Wij moesten een keuze maken, anders werd de nieuwsbrief te dik. En verder blijven wij continue investeren en werken aan een betere technische infrastructuur. Zo is de videostudio voorzien van realtime functie's en zijn alle ProTools sets uitgebreid met meer sporen, kanalen en plugins. Ook zijn alle computers weer op topniveau. Momenteel wordt onze oude beeld-opnamestudio opgeknapt en krijgt deze een blue-screen. We houden u op de hoogte.